

Golfbanen moeten hun natuurwaarde beter promoten

Golfbanen hebben nog vaak te maken met een negatief imago in de buitenwereld. Belangrijke vooroordelen zijn dat ze alleen gespeeld worden door rijken, veel water gebruiken, gif spuiten, geen of minimale toegevoegde waarde hebben voor biodiversiteit en veel ruimte innemen. Binnen de sector weet men wel beter en kent men de natuurwaarde van golfbanen. Er wordt veel over dit thema gesproken en ook hard gewerkt om het imago te verbeteren.

Auteur: Wijnand Meijboom

De NGF is er bijvoorbeeld mee bezig via campagnes en voorlichtingsbijeenkomsten. Binnen het bedrijf de Enk Groen & Golf is het ook een belangrijk thema. 'De hele golfbranche worstelt met dit negatieve imago in de maatschappij. Het klopt ook niet. Wij zijn juist voorlopers. We waren bijvoorbeeld de eersten die met de Green Deal aan de slag gingen,' zegt bedrijfsleider Arthur Berends. Binnen de sector is dit allemaal wel bekend, maar daarbuiten vaak nog niet. 'Misschien vertellen wij het ook wel onvoldoende. Golfbanen zijn natuurlijk vaak afgesloten terreinen, waardoor veel mensen er tegenaan kijken en niet kunnen zien wat er intern gebeurt en hoe mooi de natuur is op deze banen. Wij doen nog te veel binnen het hek en moeten de stap naar buiten zetten.'

Om deze stap succesvol te zetten en de natuurwaarde van golfbanen te onderbouwen met harde cijfers en daarmee te werken aan een beter imago, maakt de Enk sinds kort gebruik van de Meetlat Biodiversiteit. Dit hulpmiddel is oorspronkelijk ontwikkeld door IPC Groene Ruimte en is door de nieuwe duurzaamheidsco-

Arthur Berends

ordinator Isa van der Wilt van de Enk, in overleg met hoofdgreenkeepers, geschikt gemaakt voor gebruik op golfbanen. 'Wij doen nu nulmetingen en ik verwacht binnen een paar jaar dankzij deze meetlat te kunnen aantonen dat de biodiversiteit verhoogd is, mede dankzij andere vormen van beheer.'

Eerste stap

Van der Wilt begon als stagiaire bij de Enk en onderzocht voor haar scriptie van haar studie Landscape and Environment Management hoe het thema duurzaamheid een rol speelde binnen de bedrijfsfilosofie en werkzaamheden van de Enk. Haar bevindingen vonden weerklank en zij kreeg de eerdergenoemde nieuw gecreëerde functie aangeboden, zodat zij met haar eigen aanbevelingen aan de slag kon. Zij heeft deze vertaald naar de hoofdthema's klimaat en energie, circulariteit en materiaal, biodiversiteit en groenbeheer, milieu en sociaal, en bijpassende implementatieplannen geschreven. Voor golfbanen is het gebruik van de Meetlat Biodiversiteit een concrete eerste stap in dit nieuwe beleid.

Het betekent natuurlijk niet dat de Enk nog niet bezig was met het bevorderen van biodiversiteit op golfbanen en een meer duurzame manier van werken. Berends: 'Er is natuurlijk al veel gebeurd de afgelopen jaren. Wij noe-

Isa van der Wilt

men onszelf niet voor niets 'de vernieuwers'. Denk aan de inzet van Heem (het zaaien van inheemse zaden), elektrische robotmaaiers, de GIS-module Golfviewer, het werken met data en samenwerken met verschillende partners om de golfbanen te verbeteren. Wij maken echter ook nog steeds gebruik van machines op fossiele brandstof. Het is tijd voor een volgende stap om nog beter rekening te houden met het milieu. Wij doen dat altijd in samenspraak met onze klanten. Heel concreet kan dit bijvoorbeeld betekenen dat je een dode boom gewoon laat liggen, omdat die weer allerlei insecten aantrekt en je zo de biodiversiteit verhoogt. Stapje voor stapje werken wij zo samen aan een betere aarde.' Een ander voorbeeld is het gebruik van de app Whizzgolf, waarmee de doorlooptijd op golfbanen in kaart gebracht wordt en ook zichtbaar wordt welke stukken juist niet belopen worden. 'Die kun je weer prima teruggeven aan de natuur,' zegt Berends. 'In het recente verleden werd alles platgemaaid. Dat gebeurt gelukkig niet meer en er is bijvoorbeeld meer ruimte voor roughs. Wij zoeken altijd naar de juiste balans in overleg met onze klanten.'

De 22-jarige duurzaamheidscoördinator van de Enk heeft door haar bezoeken aan golfbanen en het overleg met hoofdgreenkeepers het afgelopen jaar ontdekt dat er veel behoefte is om de biodiversiteit op golfbanen te verhogen. 'Het probleem is vaak dat men niet weet waar te beginnen. De Meetlat Biodiversiteit is een heel laagdrempelige manier. Door bijvoorbeeld het maaibeheer aan te passen, kun je al veel bereiken.' Zij vraagt greenkeepers daarom ook waarom zij maaien zoals ze maaien. 'Vaak hoor ik dan dat ze het altijd al zo gedaan hebben. Door vragen te stellen, zet je mensen aan het denken en zien zij ook in dat het nieuwe normaal is dat niet alles strak gemaaid hoeft te zijn.'

'Vroeger had je natuur op een golfbaan. Tegenwoordig golfen wij in de natuur'

Rups van de koninginnenpage.

‘Wij maken echter ook nog steeds gebruik van machines op fossiele brandstof. Het is tijd voor een volgende stap om nog beter rekening te houden met het milieu’

Simpele maatregelen leiden al tot meer biodiversiteit. Bijvoorbeeld een bloeiboog creëren, zodat insecten jaarrond nectar kunnen verzamelen. Denk daarnaast ook aan natuurvriendelijke oevers en het laten liggen van dood hout of het creëren van nestelmogelijkheden voor dieren.’

Toen Van der Wilt bij de Enk begon, was zij in haar woorden ‘een leek op golfgebied’. Zij heeft haar kijk op golfbanen inmiddels flink bijgesteld. ‘Het zijn vaak groene oases in drukke steden’, weet zij nu. Een goed voorbeeld is Old Course Amsterdam. Deze baan ligt naast een voetbalstadion, is omgeven door woontorens en wordt doorkruist door een spoorbaan. ‘Dankzij data kunnen wij aantonen hoe belangrijk het groen op deze baan is en hoe waardevol de natuur is. Zo kan een golfbaan zijn bestaansrecht legitimeren en voorkomen dat het terrein bijvoorbeeld plaats moet maken voor woningbouw’, verduidelijkt Berends.

Wordt op golfbanen dankzij ander beheer en onderhoud al volop gewerkt aan het bevorderen van waardevolle natuur, nu is het ook zaak dat de maatschappij daar meer kennis van neemt. Als het aan de Enk ligt, moet die boodschap nóg beter gecommuniceerd worden. ‘Vroeger had je natuur op een golfbaan. Tegenwoordig golfen wij in de natuur’, geeft Berends een voorzet. ‘Het lijkt mij ook een goed idee om eens een documentaire te laten maken waarin het werk van greenkeepers een jaar lang gevolgd wordt om aan het grote publiek duidelijk te maken hoe wij elke dag met de natuur bezig zijn, zodat de mindset in de maatschappij over golfbanen verandert.’ Ook zijn collega Van der Wilt hoopt haar steentje bij te dragen aan een beter imago van golfbanen. Zij heeft in elk geval oog voor en kennis van biodiversiteit. ‘Ik was laatst op De Haenen en zag de rups van een koninginnenpage kruipen. Dat gedeelte moeten ze dus niet maaien. Die meerwaarde van golfbanen moeten wij nog meer onder de aandacht brengen bij iedereen.’

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!